

İşlemeli Seramikler

Elif AĞATEKİN (*)

Öz: Seramik ve ipliğin binlerce yıla dayanan geçmişlerinden bugüne değişen teknolojilerle çeşitlenerek artan kullanım alanları, onları her dönem önemli ve kıymetli bir malzeme olarak öne çıkartmaktadır. İplik, insanoğlunun doğayla olan mücadelesinden başlayarak; kıyafetinden, kabına kullanıldığı her alanda hem bir birleştirici hem de aynı zamanda bir süsleyici olarak rol almıştır. İpek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanılarak; çeşitli iğneler ve uygulamalar aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. materyaller üzerine yapılan bezemeler olarak açıklanan işleme sanatıysa aynı zamanda her toplumun kendine ait karakterini, rengini, dokusunu ve desenini de işlendiği yüzeye taşıyan bir kimlik niteliğindedir. Bu kimlik, işleme tekniklerindeki gelişmeler, iğnelerin farklılıkları, coğrafi, sosyal, ekonomik şartlar, estetik değerler doğrultusunda yüzyıllar boyunca değişiklikler göstererek günümüze kadar çeşitlenerek gelmiştir. Bugün işleme; üzerine uygulandığı metal, ahşap ve seramik gibi farklı malzemelerle çeşitlenmiş, çağdaş sanatçıların eserlerinde kullandığı bir unsura dönüşmüştür.

Bu metin işlemeli seramikler konusunu; dünyada seramik kap-kaçak ve yüzeylerini; ipek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanarak işlemeli seramiklere dönüştürmüş, hikâyesini seramiğe dokumuş, ifade dilinde yeniyi eskiyle birlikte sorgulamış yerli ve yabancı seramik sanatçılarının eserleri ile sınırlandırılarak ele almaktadır. Bu bağlamda konu, bu yaklaşımlar içinde olan seramik sanatçılarının işlemeli seramikleri üzerinden, bu seramiklerin teknik ve düşünsel boyutlarıyla irdelenerek aktarılmaya çalışılacaktır.

Anahtar Kelimeler: Çağdaş Seramik Sanatı, İşleme Sanatı, İşlemeli Seramikler

Embroidered Ceramics

Abstract: The areas of usage of thread which have diversified and increased with the help of changing technology for thousands of years have always put it forward as an important and precious material. Thread has acted as a splicer as well as an ornament in the areas it is used ranging from clothes to pots since humanity's struggle with nature. The art of embroidery, which is defined as ornaments made on materials such as felt, leather, fabric etc. by using threads made of silk, wool, linen, metal etc. by means of a variety of needles and application styles, is an identity that conveys every society's own character, color, tissue and design. This identity has shown changes in terms of improvements in embroidery techniques, the variety in needles, geographical, social and economic conditions, esthetical values and has become varied and come until today. Today, embroidery has become an element that has become varied with different materials it is applied on such as metal, wood and ceramics and

*) Yrd. Doç., Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Güzel Sanatlar ve Tasarım Fakültesi Seramik ve Cam Bölümü, (e-posta: elif.agatekin@gmail.com)

that contemporary artists use in their works.

This article addresses domestic and foreign contemporary ceramics artists who embroider ceramic pots and pans and surfaces by using threads made of silk, wool, linen, cotton, metal etc. and it limits its focus on the reflection of these artists on their works. Within this context, it aims to convey the subject through the works of ceramics artists within this approach by scrutinizing the technical and intellectual aspects of these works.

Keywords: Contemporary Ceramic Art, Art of Embroidery, Embroidered Ceramics

Makale Geliş Tarihi: 14.04.2016

Makale Kabul Tarihi: 06.10.2016

I. Giriş

İplik; pamuk, keten, yün, ipek, naylon vb. dokuma maddelerinin uzun, ince liflerinden her biri (TDK, 2006) olarak kabul edilir. İpliğin binlerce yıla dayanan geçmişinden bugüne değişen teknolojilerle çeşitlenerek artan kullanım alanları, onu her dönem önemli ve kıymetli bir malzeme olarak öne çıkartmaktadır. İplik, insanoğlunun doğayla olan mücadelesinden başlayarak; kıyafetinden, kabına kullanıldığı her alanda hem bir birleştirici, hem bir süsleyici, hem de bazen en derin dertlerin sırdaşı olarak rol almıştır. Özellikle kadınlar mutluluklarını da kederlerini de, hayata dair umutlarını da ipliklerle, değişen yöntemler, teknikler, biçimler ve renklerle tarih boyunca hikâye anlatır gibi işlemişlerdir.

Farklı yapılarıdaki iplikleri; çeşitli iğneler ve uygulama yöntemleri aracılığıyla; keçe, deri, dokuma vb. materyaller üzerine yapılan, örgü, nakış, oya gibi işlerin genel adına (TDK, 2006) işleme denir. Giyecek ve kullanılacak eşyaları bezemek arzusu ile doğan işleme, süsleme sanatlarının en eskilerinden biridir. İnsan beğenisi, kullandığı çeşitli eşyaları süsleme isteğini, yaşamının başlangıcından sonuna değin sürdürmüş, bireylerin, renkte ve motifte sergiledikleri el hüneri ve beğeni giderek toplumlara ait (Berker, 1974:2) bir hal almış temel ilmekler, her ülkede aynı kalsa da, yerel motifler, tasarımlar ve çalışma yöntemleri, ülkeden ülkeye çeşitlenmiştir (Ganderton, 2010:6). Toplumsal beğenilerdeki farklılıkların tarihsel bir yansıması olan işlemelerdeki çeşitlilik aynı zamanda her toplumun kendine ait karakterini, rengini, dokusunu, desenini, zaman zaman yaşanmış özel, önemli, mutlu veya üzücü olayların anlatımını bedeninde taşıyan bir uygulamaya dönüşerek; günümüzde toplumsal bir kimlik olarak kabul edilmiştir.

Dikiş, nakış, örgü, dantel yapımı gibi uğraşlar geleneksel olarak "kadın işi" kabul edilen işler (Kırtunç, 2000:1) olduğundan; kadınlar tarihte eşine az rastlanır biçimde bu kimliğin oluşmasında, işin asıl sahibi olarak kabul edilegelmişlerdir. Çünkü ataerkil toplumların hiyerarşik yapısı sonucu kadınların ürettikleri ikinci sınıf, kullanıma yönelik ve önemsiz ürünler olarak kabul edilmiştir (Kırtunç, 2000:2). İşlemelerin, kadınların alanı olan evin her hangi bir işi, kadına ait bir görev olmasının getirdiği değersizlik, işlemeleri kadınlar için sessiz bir anlatım aracına dönüştürmüştür. İşlemeler kadınların sessizliklerinin; kah kahkahasına kah çığlığına, seçilen renklelerle, oluşturulan

desenlerle kuşaklar boyunca anneden kıza öğretilen hikayeler gibi; dönüşerek ve değişerek bugünlere gelmiştir. Böylece *kadınlar geleceğe tarihsel maddi kültürel bir miras bırakmış, ürettikleri ile kendilerini ifade etmiş ve (Kırtunç, 2000:1)* bu alandaki toplumsal kimlik onların eliyle ilk örneklerden itibaren birbirine bağlanarak oluşmuştur.

Bu uzun bağı oluşturmuş ve oluşturmaya devam eden, *toplumlarda geleneksel bir cinsiyet rolü olan dikiş, nakış, örgü, oya gibi (Kırtunç, 2000:1)* işlemeler; annelerin kızlarına öğrettiği; çok zaman alan, zahmetli, zor, sabır, özveri, kabiliyet gerektiren, genellikle sıkıntılı ve bunaltıcı uğraşlardır. Kadının sabır ve baş eğmeyi öğrenmesini gerektiren bir eğitimle edinilir. Bu eğitim kadına dikkatli ve sınırları zorlamadan yaşamayı (Kırtunç, 2000:1) öğreten; tekrar, ritim, uyum gibi standart öğeleri içeren desenlerin uygulanmasıyla tarih boyunca farklı toplumlarda sürdürülmüştür. Bazen tek bir birimden, elle, yüzlerce, aynı biçimde tekrar edilerek biçimlendirilmiş, el emeği göz nuru olarak anılan işlemeler; özenle kullanılmış, kıymet gösterilmiş, sandıklarda saklanmış ürünler olarak geçmişin izlerini bugünlere taşımışlardır.

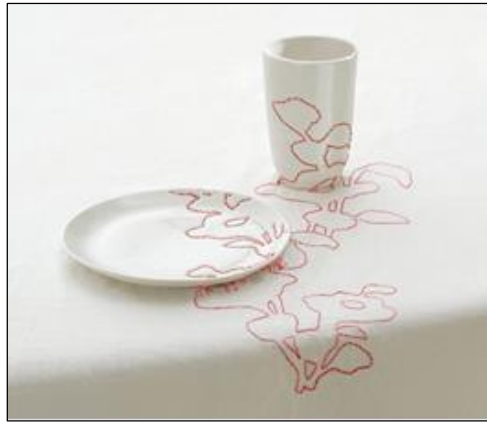
Endüstri Devrimi sonrası yaşanan makineleşme; işleme tekniklerinde gelişmelere neden olmuş; başlangıcında elle yapılan işlemeler, önce dikiş makinesinde elle, bugün ise dijital ortamda hazırlanan görüntülerin bilgisayar destekli yazılımlar sayesinde istenilen yüzeye işleyebilen robotlar sayesinde daha önce hayal edilemeyecek bir hızla aktarılabilir bir hale gelmesine neden olmuştur. İşleme, Endüstri Devrimi sonucu ortaya çıkan toplumsal değişikliklerden de etkilenmiş, artık eskisi kadar otoriterce kızlara öğretilen bir uğraş olmaktan uzaklaşmıştır.

II. İşlemeli Seramikler

Son dönemde; çağdaş sanatın ifade dilinde; sanatçıların geleneksel sanat uygulamalarına duydukları ilgi, kadınlara ait bir el sanatı olarak kabul edilebilecek işlemelerin; metal, ahşap, kâğıt, yemek, plastik ve seramik gibi alternatif malzemeler üzerinde daha çok eserde kullanılmasına neden olmuştur. Bu tercihte kuşkusuz işlemelerin insanda uyandırdığı eskiye, aileye, belki annenize kadar giden çocuksu ve masum tadı ile bugüne ait olanın üzerindeki etkisinin çok çarpıcı tezatlığının ve birleşmesiyle oluşan garip etkisi bulunmaktadır.

Eserlerinde bu etkiyi seramik malzemeyle özgün farklılıklarla bütünleştiren sanatçıların sayısı dikkat çekici biçimde fazladır. Bu sanatçılar, *iplerin bağlamaya, birleştirmeye, tamir etmeye, gerginlik yaratmaya, zenginleştirmeye ve yeni hikâyeler yaratmaya (Le May, 2010)* yarayan işlevsel gücü ile seramik gibi hayatımızın her alanında yer alan, gündelik olduğu kadar paha biçilmez, kırılgan olduğu kadar güçlü, narin olduğu kadar yıllara dayanıklı, yumuşak olduğu kadar sert olabilen yapısının ortak noktalarından ve tezatlıklarından oluşan ifade gücünden yararlanmaktadırlar. Bu yaklaşımla işlemeleri seramiklere aktaran sanatçıların eserleri değerlendirildiğinde seramiğin teknik olanaklarının biçimlendirme yöntemi üzerinde oluşturduğu kısıtlara bağlı olarak, malzemeye işleme yapmak üzere yaklaşımda üç farklı ele alışın olduğu gözlemlenmektedir.

Bu yaklaşımlardan ilki seramik malzemenin yüzeyine işlemlerin uygulanabileceği deliklerden oluşan bir alanın oluşturulduğu gruptur. Bu gruptaki seramiklerin yüzeyine delikler ya şekillendirme sırasında bünye deri sertliğindeyken ya da pişirilmiş bünyenin yüzeyine waterjet veya 3 boyutlu yazıcılar kullanılarak biçimlendirilmesiyle oluşturulmaktadır. Bu gruptaki sanatçı ve tasarımcıların eserlerindeki örneklerin ortak noktası seramik malzemenin katılığının üstüne bir şey işleyebilmenin oluşturduğu tezatlığı seramik malzemenin fonksiyonunun dışlanarak esere ait bir öğeye dönüştürmesi olduğu söylenebilir.

Görsel 1. Hella Jongerius, “İşlenmiş Porselen Sofra Örtüsü”, 80 x 120 cm, 1999

Bu gruptaki tasarımcılardan, Hella Jongerius, *endüstri ile el sanatlarını, ilkel ve ileri teknolojiyi, geleneksel ile çağdaşı özel bir yolla harmanlayan tasarımlarıyla tanınmaktadır* (Jongerius, 2015). Hella Jongerius “İşlenmiş Porselen Sofra Örtüsü” (G.1), adlı eserinde; normalde masa örtüsüne uygulanan işlemleri, tabak, çanak, bardak gibi örtüye konan fonksiyonel kapların üzerine uygulamıştır. Böylece işleminin dekorasyonunu, tasarımında anlamlı bir bileşen olarak yeniden tanımlamıştır (Jongerius, 1999). Bu tasarımda Jongerius, malzemeleri birbirine uyumlandırarak her iki tekniği de kendi özgün bağlamından özgürleştirmiştir (Reality Machines, 2000). Eserde, işlemlerin sonucu olarak tabakla kumaşın birleşmesi; her iki ürünün de işlevini yapamaz hale gelmesine neden olmuş, fonksiyonel nesnelerle yemek yemek gibi günlük işler arasındaki bağlantı üzerine bir yorum (Jongerius, 1999) olarak düzenlenmiştir.

Seramiklerinde kullandığı işlemlerle, *kilin geleneksel kullanımına meydan okuduğunu* (Designers Marketplace, 2011) söyleyen bir başka sanatçı, 2004 yılında Cumbria Sanat Enstitüsünden mezun olan Cath Ball’dır. Ball, *öğrenimi sırasında izlediği “Dikiş Sanatı” sergisinden esinlenerek; çalışmalarında işleme ve seramik gibi iki farklı disiplini başarıyla birleştiren eserler yaratmaya* (Honnor, 2012) başlamıştır. Ball, *elle, kalıba dökerek ve tornayla biçimlendirdiği porselen çamurundan olan basit formlarının içine önce delikler açıp sonrasında elle dikişler uygulamaktadır* (Honnor, 2012). Ball’ın işlemeli porselen çanaklarının içinde *teyellenmiş şekilde uygulanan tek bir çizgi dikiş, sert porselene dikiş makinası ile dikiş uygulanmış hissi vermektedir* (Ball, 2015). Ball,

bu hisle izleyiciyi; geleneksel işleme teknikleri ile porselen çamurunun geleneksel kullanımı arasında bırakarak *nesnelerin nasıl yapıldığını sorgulatmayı* (Honnor, 2012) amaçlamaktadır (Görsel 2).

Görsel 2. Cath Ball, “Dikişli Porselen Kase”, 17 x 17 x 6 cm, Porselen ve Pamuk İpliği

Cath Ball’ın uygulamalarında kullandığı yöntemi kullanarak bir grafiker olan Beate Ingebretsen de görsel iletişimle bağlantılı projesinde seramik tabaklar üzerine, *bir çeşit geleneksel Norveç Giysisi olan bunadların işlemelerinden ilham almış* (Ingebretsen, 2013) seramik tabaklarının kenarına bordür biçiminde kanaviçe desenini işlemiştir (Görsel 3).

Görsel 3. Beate Ingebretsen

Tasarımcı Guillaume Delvigne, Ionna Vautri ile birlikte, kanaviçe *desenlerini* kullanarak “Panier Perce” adlı kaseyi 2005 “OneOff” Model Fikirler Sergisi için 3 boyutlu yazıcı kullanılarak üretmiş ve yün kullanarak işlemiştir (Otro Diseno, 2015). İkili daha sonra 2008 Milan Mobilya Fuarı’nda Industreal Serisi’ni herkesin kendi kendine kanaviçe desenlerini uygulayabileceği porselen kutu ve çanaklar biçimde tasarlayarak işleme kiti ile beraber sunmuştur (Görsel 4).

Görsel 4. Guillaume Delvigne, Ionna Vautri, Penier Pence, 17 x 12 cm, 2005

Lizbon’da dünyaya gelen yarı Portekiz yarı İsviçreli olan Anna Westerlund, *Seramiğe olan tutkusunun farkına varınca pazarlama ve reklamcılık eğitimine son vermeye karar verir* (Westerlund, 2015). Lizbondaki ARCO sanat okulunda aldığı eğitimin ardından İtalya Tuscany’nin de içinde olduğu çalıştaylara katılarak (Classiq, 2015) deneyim kazanmış bir sanatçıdır. *Kadınsı, mutlu ve narin* (Classiq, 2015) olarak tanımladığı seramikleri için her yıl iki farklı koleksiyon hazırlayan Westerlund, *yeni bir koleksiyona başladığında tüm yıl boyunca yazdıklarına ve çizdiklerine bakıp yeni renkler seçip, yeni kumaşlar bulup, yeni yerleri fotoğraflayıp, tüm bunların yardımıyla yeni koleksiyonun ruhunu oluşturduğunu* (Classiq, 2015) belirtir. *Westerlund bir sanatçı olarak gerçekten benzersiz bir şey yapma tutkusuyla* (Classiq, 2015) kurşun kalemle bezediği, boncuk ve nakışla işlediği seramiklerinde; *aşk ve farkındalığı bir dantel gibi elle ustaca birleştirmiştir* (Classiq, 2015) (Görsel.5).

Görsel 5. Anna Westerlund, Large Bowl Txl06 (detay), 11x35cm, 2015

Eserlerinde çoğunlukla; zamanın izlerini ve insanın doğa ile ilişkisini yansıtmaya çalışan Burcu Öztürk Karabey’in, “Gerçek” adlı seramik eseri (Görsel 6), *kişinin kendi ile yüzleşmesini ifade eden, biri çift cidarlı ve kapalı diğeri ise içerisi görünecek biçimde açık olan* (Karabey, 2015) iki çanakdan oluşur ve çanakların yüzeyine biçimlendirme

sırasında oluşturulmuş deliklerde el yazısı ile “gerçek şu ki” yazmaktadır. Deliklerden oluşan yazının yalnızca “gerçek” yazan bölümüne siyah deri iple uyguladığı işleme ile Karabey, kişinin özünde kendine tanıklık ederek kendisiyle yüzleşmesi gerçeğini anlatmaktadır.

Görsel 6. Burcu Öztürk Karabey, “Gerçek”, 24X22x2cm, 2011

İşlemeleri seramik yüzeylere aktarmada kullanılan ikinci yöntemde sanatçı ve tasarımcılar, seramik kap ve kaçakların üzerine işlemelerini applike etmekte; buluntu seramik kapların form etkisini kendi hikayelerinin ifadesi için birer zemin olarak tercih etmektedirler. Bu yöntemde seramik form bazen ressamın tuvali gibi bir taşıyıcı olarak kullanılmış bazen de geçmişin izlerini ifadede aileye ait bir yadigar olarak tercih edilmiştir.

Görsel 7. Diem Chau, Aramızdaki Çizgi

Bu sanatçılardan Seattle’da yaşayan Diem Chau kendisini; malzemesi özellikle büyükanneden anneye, babadan oğula geçen hikâyeler olan biri olarak görmektedir.

Chau'nun; yalnızca zorunlu olanın sahibi olunabilen göçebe çocukluğunun zorluklarından birazda olsa kaçırın ve geçmişine bağlayan hikâyeleri, onun en değerli hazinesi olmuştur. Diem Chau bu hikâyeleri *organze üzerine basit iplerle işlemler biçiminde çalışır ve kullanılmış porselen sofrâ eşyalarının üzerine monte eder. Onun işlemeli seramiklerinde, neredeyse herkesin hissedebileceği derin hikâyelerin ipucu vardır (Schlegel, 2011)*. Ayrıca Chau, pek çok eserlerinde seyirciyi esere çekmek için işlemlerde anlattığı hikayeyinin bir anını ifade ederken bir elden diğerine uzatılan kırmızı bir ip kullanır. Bu ip hikâyeye izleyiciyi taşıyan küçücük bir detaydır (Görsel 7).

Görsel 8. Michelle Taylor, “Narrative Artefact 1” Buluntu bardak ve tabak, nesne, tekstil, ipek iplik, baskı, dikiş, 2013

Diem Chau’a benzer bir biçimde Michelle Taylor’da *nesnelerin anıları taşıma özellikleri, onlarla kurulan duygusal bağlantılarla ilgilenir. Seramik ve kumaşın anılar ve kayıplara ilişkin duygusal temalarını keşfetmiş (Taylor, 2015)* ve birbirleri ile olan bağlantılarını eserlerinde kullanmaktadır. Bunu yapabilmek için buluntu seramiklerin üzerine; kumlama, kesme, delme gibi pekçok teknik kullanarak onları dikişli kumaşlarla birleştirir. Taylor, işlemeli seramiklerinin *başlangıç noktasında annesinin ölümü ile ilgili çocukluk anılarından beslenmektedir. Eserlerinde o döneme ait zor anlarını, kırıklıklarını tedavi etme ve düzeltme ihtiyacı ön plana çıkmıştır (Taylor, 2015)*. Taylor, eserlerini parçayıp ve sonra tekrar bir araya getirirdiği bir süreçle var eder. Bu *süreçi hikâye anlatısının hem görsel hem de fiziksel iletişimi için önemli bulur (Taylor, 2015)*. Kırık seramikleri, Çin vazolarını ve bulunmuş hediyeliklerin kırık parçalarını örme ve dikme yöntemi ile tamir ederek, sanatçı vefat eden annesi ile bir bağlantı yolu bulmaya çalışmaktadır. Karmaşık eserleri sadece bu kayba olan saygıyı göstermez ayrıca onları bakmaya değer nesneler haline getirir (Lisa, 2012) (Görsel.8).

İşlemeli seramiklerin uygulamalarında kullanılan üçüncü yöntem seramik parçalarının dikerek birleştirildiği, kırıkların iplerle, kumaşlarla bütünleştirilerek yeni bir biçime bürünmelerini sağlayan yöntemdir. Bu yöntemi uygulayarak eser veren

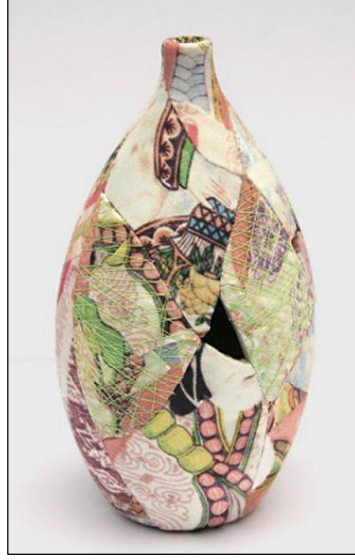
sanatçılar, kırılmış, yıpranmış seramik parçalarını kumaş ya da tül ile kaplayıp parçaları ipin bağlayıcı, tamir edici, birleştirici özelliğın ile bütünlemektedir. İngilizce patchwork olarak bilinen kırkyama tekniğinin seramik parçalarla uygulanması olarak açıklayabileceğimiz yöntem; atık, artık, bozuk, eski parçaların birleşmesiyle yeni formların oluşmasına olanak verir.

Bu yöntemi kullanarak eserlerini biçimlendiren sanatçılardan Harriet Lawton seramik eğitimi almadan önce nakış ile ilgili bir eğitim almış, bu bilgi birikimi onun eserlerinde farklı dönem ve kültürlere ait seramik parçaları dikişle birlikte birleştirerek kullandığı çağdaş bir ifade dili oluşturmaya neden olmuştur. Lawton, sert bir malzeme olan seramik ile yumuşak dokulu kumaşları birlikte kullanma fikrini geliştirmiştir. Lawton, eserlerinde *nesnelerin anlık işlevlerini keşfetmeye çalışmaktadır. Eserlerinin yüzeyinde oluşturduğu ilüzyon zıt malzemelerin, tekniklerin ve yüzeylerin karşılaşmasıyla oluşur. Seramikler bir kumaş gibi kesilmişlik hissi uyandırır ve üç boyutlu nesne iki boyutlu bir yüzey algısı vermektedir. Seramikler tüm sertliklerine rağmen dokunulabilecek kadar yumuşak gözükmektedirler* (Lawton, 2015) (Görsel 9).

Görsel 9. Harriet Lawton, Hand-Stitch Perspectives, Japon Kintsugi Tabak ve Fincan

Eserlerinde atılmış, kırılmış seramik parçalarına yeniden hayat vermek için; el dikiş ve patchwork tekniğini kumaş estetiğı kullanan uygulayan Zoe Hillyard kırık her bir parçayı kumaşla kaplanıp sadece dikişle bir araya getirildiğı için orijinal yüzey dekorasyonun yerini basılı tekstil tasarımı alır... Orijinal işlevlerini ve seri üretim sıradanlığını geride bırakan her bir parça eskimiş malzeme nedeniyle oluşan kusurlu güzelliğı ile eşsiz bir dekoratif nesne haline gelir (Hillyard, 2015) (Görsel.10).

Görsel 10. Zoe Hillyard, patchwork Pottery-374x593

III. Sonuç

Seramik ve işleme sanatı tarihin yazılmayan döneminden bugüne ışık tutabilme ve toplumların kimliklerini bedenlerinde taşıyabilme özellikleri ile birbirine benzemekte ancak süslenecek, birleştirilecek, hikâye anlatılacak bir zemin ve süsleyici, birleştirici ve hikâye anlatıcı olarak zor bütünleşebilecek birine zıt bir ikili olarak algılanabilir. Bu algının oluşmasında işlemenin, *elde veya makinede iğne veya tıgla, değişik iplikler, sim ve sırma kullanılarak, düz veya kabarık olarak* (Sain, 1987:5) genellikle kumaş gibi iğnenin ve tıgın rahat hareket edebildiği yüzeylere uygulanıyor olması etkilidir. Bu anlamda seramiğin kuruduktan sonra sertleşen, pişirildikten sonra katılaştan bünyesi; rahat bir işleme uygulaması için en son düşünülecek zeminlerden biridir. Dünyada seramik kap-kaçak ve yüzeyleri; ipek, yün, keten, pamuk, metal vb. iplikler kullanarak işleyerek eser üreten sanatçı ve tasarımcıların, örnekleri çoğaltılabilecek eserlerinden hareketle yöntemsel olarak üç farklı ele alış biçimini kullanmayı tercih ettikleri görülmektedir. Bu yöntemleri kullanarak eser veren sanatçıların eserlerinden hareketle; işlemeli seramiklerin; seramik gibi sert bir malzemenin yüzeyine uygulanan işlemlerle elde edilen tezatlık etkisiyle fonksiyonelliği yok eden bir süsleme gücünden faydalandıkları görülmektedir. Özellikle buluntu ve yadigâr seramiklerin yüzeylerine işlemlerle aktarılan hikâyelerle kazandırılan yeni anlamalar özellikle aileye ait yadigârlar parçaların üzerinde onların kayıplarını ifadede bir araç olarak kullanılmaktadır. Ayrıca kırılmış, eskimiş, bozulmuş pek çok parçanın yeniden hayat bulmasında işlemlerle birlikte kullanılan seramikler yepyeni bir duruş elde etmişlerdir. Tüm bu kullanım alanlarıyla işlemeli seramikler yalnızca bir yeri süslenmiş, yeniden var

olmuş formlar olmaktan öte üzerinde iplerle hikâyelerin anlatıldığı zeminlere de dönüşmüşlerdir.

Kaynaklar

- Ball, C. (2015). Catherine Ball Stitched Ceramics, Erişim: http://www.madebyhandonline.com/shop/item/stitched_porcelain_bowl_large/, Erişim Tarihi: 13.08.2015
- Berker, N. (1974). “Türk El İşlemeleri”, Sanat Dünyamız, Yıl:1, Sayı: 2, Yapı ve Kredi Bankası Kültür Müşavirliği, İstanbul
- Classiq (2015). *Interview with Ceramist Anna Westerlund*, Erişim: <http://classiq.me/interview-with-ceramist-anna-westerlund> Erişim Tarihi: 03.09.2015
- Designers Marketplace, (2011). Interview 9: Cath Ball. Porcelain Stitched Ceramics, Erişim: <http://designersmarketplace.blogspot.com.tr/2011/02/cath-ball-porcelain-stitched-ceramics.html>, Erişim Tarihi: 13.08.2015
- Ganderton L. (2010). Tüm Dünyadan Seçkin Örneklerle El Nakışı Rehberi, Çeviren: Gökben Önel, Tuva Tekstil Yayınları, İstanbul
- Hillyard, Z. (2015). Ceramic Patchwork, Concept, Erişim: <http://www.zoehillyard.com/page2.htm> Erişim Tarihi:17.08.2015
- Honnor, K. (2012). Cath Ball Stitched Ceramics at Tent London, Erişim: http://www.madebyhandonline.com/blog/article/cath_ball_stitched_ceramics_at_tent_london/, Erişim Tarihi: 13.08.2015
- Ingebretsen, B. (2013). Embroidery-Pattern, Erişim: <https://www.behance.net/gallery/13057785/Embroidery-Pattern>, Erişim Tarihi: 08.08.2015
- Jongerius, H. (1999). Work, Embroidered-Tablecloth, Erişim: <http://www.jongeriuslab.com/work/embroidered-tablecloth>, Erişim Tarihi: 30.07.2015
- Jongerius, H. (2015). Information, Hella Jongerius, Erişim: <http://www.jongeriuslab.com/information>, Erişim Tarihi: 30.07.2015
- Karabey, Ö. B. (2015). Re: Çalışma Hakkında. Sanatçıyla mail yoluyla yapılan iletişim. (18.08.2015)
- Kırtunç, L. A.(2000). İğnem İpliğim Diktiğim Kimliğim, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, ISBN 975-483-405-9, İzmir
- Lawton, H. (2015). About, Erişim: <https://harrietlawton.co.uk/about/>, Erişim Tarihi: 13.08.2015.
- Le May, M. (2010). Darn, Erişim: <http://www.edge-textileartists-scotland.com/exhibitions/startingpoints2010/mlemay.html>, Erişim Tarihi: 17.08.2015

- Lisa, A.(2012). Michelle Taylor Knits and Sews Together Broken Ceramic Tea Sets Anew 19.01.2012 Erişim: <http://inhabitat.com/michelle-taylor-knits-and-sews-together-broken-ceramic-tea-sets-anew/> , Erişim Tarihi: 06.08.2015
- Otro Diseno, (2015). Panier Pence, Erişim:<http://www.otro-diseno.com/projects/extremelywhite/PanierPerce/index.html>, Erişim Tarihi: 15.09.2015
- Reality Machines (2000). Hella Jongerius Embroidered Porcelain Tablecloth, Erişim: http://static.nai.nl/realitymachines/e/table_e.html, Erişim Tarihi: 21.08.2015
- Sain, B.(1987). Hesap işi: el işlemleri, Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara
- Schlegel, D. (2011). Friday Inspiration - Diem Chau's Embroidery, Erişim: <http://artthreads.blogspot.com.tr/2011/09/friday-inspiration-diem-chau.html>, Friday, September 2, 2011, Erişim Tarihi: 30.07.2015
- Taylor, M. (2015). Artist Statement, About, Erişim: <http://www.michelletaylorceramicartist.com/page2.htm>, Erişim Tarihi: 06.08.2015
- TDK,. (2006). Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük, Erişim: http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.55cf2749610c27.27320083, Erişim Tarihi: 15.08.2015
- Westerlund, A. (2015). About Anna Westerlund, Erişim: <http://annawesterlund.com/about/>, Erişim Tarihi: 13.08.2015

Görsel Kaynaklar

- Görsel 1. Hella Jongerius, “İşlenmiş Porselen Sofra Örtüsü”, 80 x 120 cm, 1999, <http://www.jongeriuslab.com/work/embroidered-tablecloth>
- Görsel 2. Cath Ball, “Dikişli Porselen Kase”, 17 x 17 x 6 cm, Porselen ve Pamuk İpliği, <http://www.bouf.com/shops/cathballstitchedceramics/>
- Görsel 3. Beate Ingebretsen, <https://www.behance.net/gallery/13057785/Embroidery-Pattern>
- Görsel 4. Guillaume Delvigne, Ionna Vautri, Penier Pence, 17 x 12 cm, 2005, <http://seesawdesigns.blogspot.com.tr/search/label/products?updated-max=2009-08-26T06:00:00-07:00&max-results=20>
- Görsel 5. Anna Westerlund, Large Bowl Txl06 (detay), 11x35cm, 2015 <http://annawesterlund.bigcartel.com/product/swall-bowl-tp10>
- Görsel 6. Burcu Öztürk Karabey, “Gerçek”, 24X22x2cm, 2011 <http://lebriz.com/pages/exhibition.aspx?lang=TR&exhID=2920&bhcp=1>
- Görsel 7. Diem Chau, Aramızdaki Çizgi, 2008, Porselen Çanak, Organze, porcelain bowl, organza ve iplik, 14 x 14 x 5 cm, <http://www.ggibsongallery.com/diem-chau-embroidery/#jp-carousel-3876>

- Görsel 8. Michelle Taylor, “Narrative Artefact 1” Buluntu bardak ve tabak, nesne, tekstil, ipek iplik, baskı, dikiş, 2013,
<http://newartwm.org/craft/michelle-taylor/>
- Görsel 9. Harriet Lawton, Hand-Stitch Perspectives, Japon Kintsugi Tabak ve Fincan,
<https://harrietlawton.co.uk/cv/>
- Görsel 10. Zoe Hillyard, patchwork Pottery-374x593
<https://tr.pinterest.com/pin/456763587183525146/>